

УДК: 372.8.378.018.46:615.015.2

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ

Пімінов О. Ф., Шульга Л. І., Квітчатa Г. І., Лукієнко О. В., Якущенко В.А.

Кафедра загальної фармації та безпеки ліків, м. Харків

Національний фармацевтичний університет

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації

Сучасний етап розвитку медицини характеризується зростанням кількості та номенклатури лікарських засобів (ЛЗ), появою нових груп препаратів, а також приділенням більшої уваги раціональному застосуванню існуючих препаратів. Щоб відповідати новітнім умовам розвитку соціуму лікар повинен мати високий рівень підготовки із загальних та окремих питань фундаментальної та клінічної фармакології, а саме фармакодинамічних і фармакокінетичних властивостей ліків (в тому числі нових), їх правильного дозування, призначення пацієнтам різних вікових категорій, прийому ЛЗ з урахуванням їх хронофармакологічних особливостей. Спеціалісти медицини повинні приділяти увагу вивченню побічної дії ЛЗ, в тому числі терапевтичних і гомеопатичних, шляхів попередження їх виникнення та усунення, проблемам комбінованого застосування ЛЗ, взаємодії між собою та з їжею. Крім того, лікарі повинні добре орієнтуватися в брендovих (інноваційних) та генеричних ЛЗ, чітко відрізняти спеціальні харчові продукти та дієтичні добавки від ЛЗ, мати правильне уявлення про особливості дії залежно від шляхів їх уведення в організм.

Метою представленої роботи стало визначення потреби постійного оновлення професійних знань в області клінічної фармакології у лікарів різних спеціальностей та встановлення значення інтерактивного навчання в оптимізації вивчення клінічної фармакології.

Як методику дослідження було використано анкетування слухачів циклів підвищення кваліфікації, яке дозволило отримати необхідні для опрацювання відомості.

Клінічна фармакологія – дисципліна, яка визначає сучасні положення раціональної фармакотерапії та така, що являється фундаментом для розробки нових методів лікування різних патологій. Одним із засновників клінічної фармакології – Б. Є. Вотчалом зазначено, що клінічна фармакологія – це спосіб мислення лікаря незалежно від його спеціальності. Саме тому клінічна фармакологія вкрай важлива для кожного лікаря. Особливо це актуально в останні роки – роки формалізації практичної медицини, коли клінічне мислення лікаря страждає через впровадження протоколів лікування пацієнтів, введення стандартів лікування хворих з різними захворюванням. Це призводить до зникнення індивідуального підходу в лікуванні пацієнта, який завжди відрізняв вітчизняну медицину. В таких умовах важко переоцінити роль безперервної післядипломної освіти лікарів з клінічної фармакології та її значення в підвищенні якості надання медичної допомоги населенню України. За результатами анкетування підкреслено, що для ефективного набуття клінічних навичок необхідна стандартизація процесу навчання, що передбачає розбивку його на етапи, розробку системи об'єктивної оцінки якості виконання слухачами завдань. Також встановлено, що викладачі кафедри здатні підтримувати зацікавленість слухачів не лише за допомогою подання матеріалу, але і завдяки сучасному динамічному презентуванню інформації з використанням різноманітних навчальних методів, серед яких і інтерактивне навчання, що допомагає слухачам швидше досягти встановлених навчальних цілей.

Висновки. Згідно анкетних даних провідна роль постійного оновлення професійних знань в області клінічної фармакології належить безперервній післядипломній освіті, а інтерактивне навчання – найбільш ефективний підхід подання інформації слухачам, який сприяє оптимізації процесу засвоєння нового матеріалу з клінічної фармакології.